

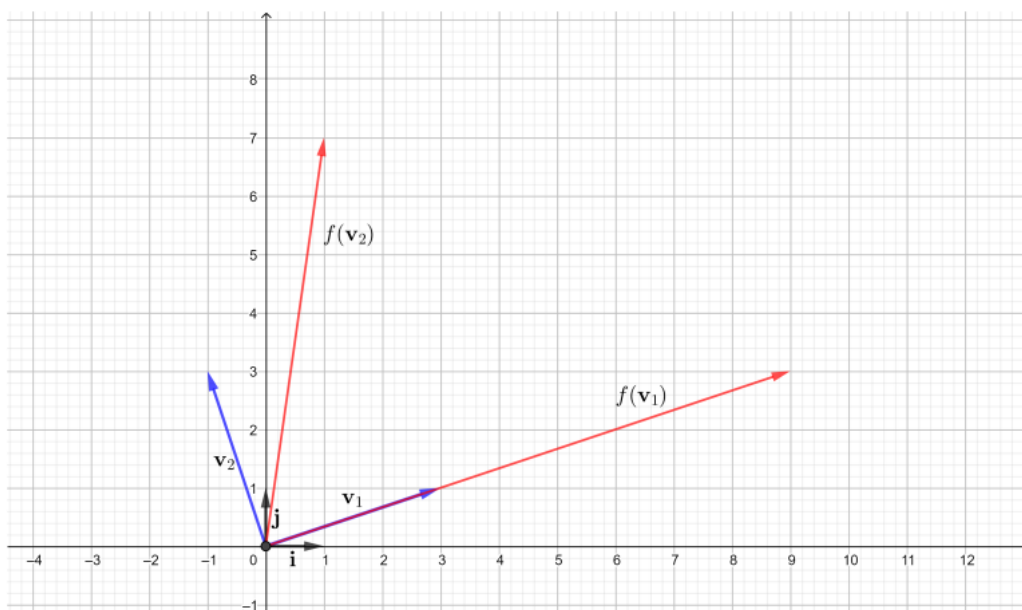
Eksamen Matematik 1 E21 essay delen (1 time)

Opgaverne tager udgangspunkt i den udgave, som kan findes på [Matematik 1 hjemmesiden](#).

De enkelte spørgsmål er klippet ud, og løst effektivt med Maple 2021.2.

ESSAY

I planen er givet et sædvanligt retvinklet $(O, \mathbf{i}, \mathbf{j})$ -koordinatsystem. Vi betragter vektorrummet G_2 af geometriske vektorer i planen afsat ud fra origo O . To vektorer $\mathbf{v}_1 = 3\mathbf{i} + \mathbf{j}$ og $\mathbf{v}_2 = -\mathbf{i} + 3\mathbf{j}$ danner en basis $\nu = (\mathbf{v}_1, \mathbf{v}_2)$ for G_2 . Vi betragter en lineær afbildning $f: G_2 \rightarrow G_2$ der er givet ved billederne $f(\mathbf{v}_1)$ og $f(\mathbf{v}_2)$ som vises på figuren (NB: koordinaterne for alle de viste vektorer er heltallige).

1)

Gør rede for at \mathbf{v}_1 er en egenvektor for f , mens \mathbf{v}_2 ikke er det.

$\mathbf{v}_1 = \langle 3, 1 \rangle$ og $f(\mathbf{v}_1) = \langle 9, 3 \rangle$. Da de 2 vektorer er proportionale med faktor 3, er \mathbf{v}_1 en egenvektor svarende til egenværdien 3.

$\mathbf{v}_2 = \langle -1, 3 \rangle$ og $f(\mathbf{v}_2) = \langle 1, 7 \rangle$. Da de 2 vektorer **ikke** er proportionale, så er \mathbf{v}_2 **ikke** en egenvektor.

2)

Billederne $f(\mathbf{v}_1)$ og $f(\mathbf{v}_2)$ kan skrives som linearkombinationer af \mathbf{v}_1 og \mathbf{v}_2 således:

$$f(\mathbf{v}_1) = a\mathbf{v}_1 + b\mathbf{v}_2 \text{ og } f(\mathbf{v}_2) = c\mathbf{v}_1 + d\mathbf{v}_2.$$

Find tallene a, b, c og d og opstil afbildningsmatricen ${}_v F_\nu$ for f med hensyn til basen ν .

Bestem koordinatvektoren ${}_v f(\mathbf{v}_1 + \mathbf{v}_2)$.

Direkte fra 1):

$$f(\mathbf{v}_1) = 3 \cdot \mathbf{v}_1 \text{ dvs. } \underline{\underline{a=3}} \text{ og } \underline{\underline{b=0}}$$

Vedr. \mathbf{v}_2 løses et lineært ligningssystem: $c \cdot \mathbf{v}_1 + d \cdot \mathbf{v}_2 = f(\mathbf{v}_2)$. Det giver: $\underline{\underline{c=1}}$ og $\underline{\underline{d=2}}$

Afbildningsmatricen vFv kan så opstilles:

$$vFv = \begin{bmatrix} a & c \\ b & d \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3 & 1 \\ 0 & 2 \end{bmatrix}$$

Ganges vektoren $v_1 + v_2$ på afbildningsmatricen vFv får man billedet af $v_1 + v_2$.

NB: $v_1 + v_2$ skal være i v -koordinater! Det er $\langle 1, 1 \rangle$.

Det giver vektoren $vf(v_1 + v_2) = \langle 4, 2 \rangle$ i v -koordinater.

3)

Lad A, B og C betegne endepunkterne af v_1 henholdsvis $v_1 + v_2$ og v_2 .

a) Bestem arealet af det parallelogram som har hjørnerne O, A, B og C .

b) Bestem arealet af det parallelogram som har hjørnerne $O, f(A), f(B)$ og $f(C)$.

a)

Hjørnerne er givet ved:

$$O = \langle 0, 0 \rangle, A = \langle 3, 1 \rangle, B = \langle 2, 4 \rangle \text{ og } C = \langle -1, 3 \rangle$$

Arealet af parallelogrammet OABC kan bestemmes.

Der er tale om et kvadrat i følge figuren ovenfor, idet OA og OC har længden $\sqrt{1^2 + 3^2} = \sqrt{10}$ og $v_1 \perp v_2$.

$$\text{Derfor er arealet af OABC} = \sqrt{10} \cdot \sqrt{10} = \underline{\underline{10}}$$

b)

Hjørnerne er givet ved:

$$O = \langle 0, 0 \rangle, f(A) = \langle 9, 3 \rangle, f(B) = 4 \cdot v_1 + 2 \cdot v_2 = \langle 10, 10 \rangle \text{ og } f(C) = \langle 1, 7 \rangle.$$

Nu er der tale om et ægte parallelogram - udspændt af de 2 vektorer $f(v_1)$ og $f(v_2)$, som udgør de 2 røde vektorer på figuren ovenfor.

Arealet er så givet ved den numeriske værdi af determinanten af de 2 vektorer. De 2 vektorer er kendt fra spørgsmål 1.

$$\text{Altså } | \langle f(v_1) | f(v_2) \rangle | = \left| \text{determinant} \left(\begin{bmatrix} 9 & 1 \\ 3 & 7 \end{bmatrix} \right) \right| = |9 \cdot 7 - 3 \cdot 1| = |63 - 3| = \underline{\underline{60}}$$

4)

Bestem afbildningsmatricen ${}_eF_e$ for f med hensyn til basen $e = (\mathbf{i}, \mathbf{j})$.

Basisskiftmatricen ${}_eM_v$ er givet ved en matrix, hvor søjlerne er v_1 og v_2 . Dvs. ${}_eM_v = \langle v_1 | v_2 \rangle = \begin{bmatrix} 3 & -1 \\ 1 & 3 \end{bmatrix}$

Afbildningsmatricen i standardbasis kan så bestemmes som

$${}_eF_e = {}_eM_v \cdot vFv \cdot vM_e = {}_eM_v \cdot vFv \cdot {}_eM_v^{-1} = \begin{bmatrix} \frac{13}{5} & \frac{6}{5} \\ \frac{1}{5} & \frac{12}{5} \end{bmatrix}$$

5)

Bestem en ny basis for G_2 med hensyn til hvilken afbildningsmatricen for f bliver en diagonalmatrix.

Bestemmer egenvektorer for afbildningen.

$\langle -2, 1 \rangle$ er egenvektor svarende til egenværdien 2, og $\langle 3, 1 \rangle$ er egenvektor svarende til egenværdien 3. Egenrummene er ortogonale, derfor skal de 2 egenvektorer blot normeres til længde 1.

Giver vektorerne $u_1 = \left\langle -\frac{2 \cdot \sqrt{5}}{5}, \frac{\sqrt{5}}{5} \right\rangle$ og $u_2 = \left\langle \frac{3 \cdot \sqrt{10}}{10}, \frac{\sqrt{10}}{10} \right\rangle$. De udgør en **ortonormal** basis.

Man kan også svare med $\langle -2, 1 \rangle$ og $\langle 3, 1 \rangle$. Så er der kun tale om en **ortogonal** basis.

I u -basis bliver afbildningsmatricen en diagonalmatrix (med egenværdierne i diagonalen):

$$uFu = \begin{bmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 3 \end{bmatrix}$$

6)

Hvis vi nu ændrer f således at $f(\mathbf{v}_1) = k\mathbf{v}_1$, hvor $k \in \mathbb{R}$, og $f(\mathbf{v}_2) = \mathbf{v}_1 + 7\mathbf{v}_2$, findes der så værdier af k således at f ikke er diagonaliserbar?

I disse tilfælde bliver afbildningsmatricen:

$$vFv = \begin{bmatrix} k & 1 \\ 0 & 7 \end{bmatrix}$$

Egenværdierne er 7 og k .

For alle værdier af $k \in \mathbb{R} \setminus \{7\}$ er f diagonaliserbar, da der er 2 forskellige egenværdier.

Hvis $k = 7$ er der kun én egenværdi, nemlig 7.

$vFv - \gamma \cdot E$ bliver så blot $\begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}$. Derfor er den geometriske multiplicitet 1.

I det tilfælde er f **ikke** diagonaliserbar.

BILAG*restart**with(LinearAlgebra) :***1)**

$$v_1 := \langle 3, 1 \rangle : v_2 := \langle -1, 3 \rangle :$$

2)

$$\text{LinearSolve}(\langle v_1 | v_2 \rangle, \langle 1, 7 \rangle) = \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \end{bmatrix}$$

$$vFv := \langle 3, 0 | 1, 2 \rangle = \begin{bmatrix} 3 & 1 \\ 0 & 2 \end{bmatrix}$$

$$vFv \cdot \langle 1, 1 \rangle = \begin{bmatrix} 4 \\ 2 \end{bmatrix}$$

3)**a)**

$$A := v_1 = \begin{bmatrix} 3 \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$B := v_1 + v_2 = \begin{bmatrix} 2 \\ 4 \end{bmatrix}$$

$$C := v_2 = \begin{bmatrix} -1 \\ 3 \end{bmatrix}$$

b)

$$4 \cdot v_1 + 2 \cdot v_2 = \begin{bmatrix} 10 \\ 10 \end{bmatrix}$$

$$\left| \text{Determinant} \left(\begin{bmatrix} 9 & 1 \\ 3 & 7 \end{bmatrix} \right) \right| = 60$$

4)

$$eMv := \langle v_1 | v_2 \rangle = \begin{bmatrix} 3 & -1 \\ 1 & 3 \end{bmatrix}$$

$$eFe := eMv \cdot vFv \cdot eMv^{-1} = \begin{bmatrix} \frac{13}{5} & \frac{6}{5} \\ \frac{1}{5} & \frac{12}{5} \end{bmatrix}$$

5)

$$\text{Eigenvectors}(eFe, \text{output} = \text{list}) = \left[\left[2, 1, \left\{ \left[\begin{array}{c} -2 \\ 1 \end{array} \right] \right\} \right], \left[3, 1, \left\{ \left[\begin{array}{c} 3 \\ 1 \end{array} \right] \right\} \right] \right]$$

$$u_1 := \text{Normalize}(\langle -2, 1 \rangle, 2) = \left[\begin{array}{c} -\frac{2\sqrt{5}}{5} \\ \frac{\sqrt{5}}{5} \end{array} \right]$$

$$u_2 := \text{Normalize}(\langle 3, 1 \rangle, 2) = \left[\begin{array}{c} \frac{3\sqrt{10}}{10} \\ \frac{\sqrt{10}}{10} \end{array} \right]$$

6)

$$vFv := \langle k, 0 | 1, 7 \rangle = \left[\begin{array}{cc} k & 1 \\ 0 & 7 \end{array} \right]$$

$$\text{solve}(\text{Determinant}(vFv - \lambda \cdot \text{IdentityMatrix}(2)) = 0, \lambda) = 7, k$$

$$\text{Rank}(\text{subs}(k=7, vFv) - 7 \cdot \text{IdentityMatrix}(2)) = 1$$

$$\text{Eigenvectors}(vFv, \text{output} = \text{list}) = \left[\left[7, 1, \left\{ \left[\begin{array}{c} -\frac{1}{-7+k} \\ 1 \end{array} \right] \right\} \right], \left[k, 1, \left\{ \left[\begin{array}{c} 1 \\ 0 \end{array} \right] \right\} \right] \right]$$

Her går det også galt, hvis $k = 7$.